

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις βασικές εκθέσεις βάσει του άρθρου 22 παράγραφος 2 της οδηγίας 2010/75/ΕΕ περί βιομηχανικών εκπομπών

(2014/C 136/03)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή	3
2. Στόχος των κατευθυντήριων γραμμών	4
3. Πεδίο εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών	4
4. Νομικές διατάξεις που σχετίζονται με τη βασική έκθεση	4
4.1. Συναφές κείμενο της οδηγίας ΒΕ	4
4.2. Βασικές λέξεις και φράσεις που χρησιμοποιούνται στην οδηγία ΒΕ	6
4.3. Οδηγία για τους χώρους υγειονομικής ταφής των αποβλήτων	6
5. Τα στάδια για την εκπόνηση βασικής έκθεσης	7
5.1. Στάδιο 1: Προσδιορισμός των επικίνδυνων ουσιών που σήμερα χρησιμοποιούνται, παράγονται ή ελευθερώνονται στην εγκατάσταση	9
5.2. Στάδιο 2: Προσδιορισμός των σχετικών επικίνδυνων ουσιών	9
5.3. Στάδιο 3: Εκτίμηση της δυνατότητας ρύπανσης στον συγκεκριμένο χώρο	10
5.4. Στάδιο 4: Ιστορικό του χώρου	11
5.5. Στάδιο 5: Περιβάλλον	12
5.6. Στάδιο 6: Χαρακτηρισμός του χώρου	13
5.7. Στάδιο 7: Έρευνα του χώρου	13
5.8. Στάδιο 8: Εκπόνηση της βασικής έκθεσης	15
Προσάρτημα — Βασική έρευνα και έκθεση ελέγχου των σημείων	17

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο άρθρο 22 παράγραφος 1 της οδηγίας 2010/75/ΕΕ περί βιομηχανικών εκπομπών προβλέπεται ότι «Με την επιφύλαξη της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, της οδηγίας 2004/35/ΕΚ, της οδηγίας 2006/118/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση⁽¹⁾, και του σχετικού ενωσιακού δικαίου για την προστασία του εδάφους, η αρμόδια αρχή καθορίζει όρους αδειοδότησης ώστε να εξασφαλιστεί ότι κατά την οριστική παύση των δραστηριοτήτων τηρούνται οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου».

Στο άρθρο 22 παράγραφοι 2 έως 4 περιέχονται διατάξεις για την οριστική παύση των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν τη χρήση, παραγωγή ή ελευθέρωση σχετικών επικίνδυνων ουσιών με σκοπό την πρόληψη και την αντιμετώπιση πιθανής ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων από τις ουσίες αυτές. Ένα βασικό εργαλείο σε αυτό το πλαίσιο είναι η καθιέρωση «βασικής έκθεσης». Στις περιπτώσεις που μια δραστηριότητα περιλαμβάνει τη χρήση, παραγωγή ή ελευθέρωση σχετικών επικίνδυνων ουσιών, και έχοντας υπόψη την πιθανότητα ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων, συντάσσεται βασική έκθεση πριν από την έναρξη λειτουργίας της εγκατάστασης ή πριν η άδεια της εγκατάστασης αναπροσαρμοσθεί για πρώτη φορά μετά τις 7 Ιανουαρίου 2013. Η έκθεση θα αποτελέσει τη βάση για τη σύγκριση της κατάστασης ρύπανσης μετά την οριστική παύση των δραστηριοτήτων. Όταν τα στοιχεία που παρέχονται σύμφωνα με άλλες διατάξεις της εθνικής ή της ενωσιακής νομοθεσίας αντικατοπτρίζουν την κατάσταση που επικρατεί τη στιγμή της κατάρτισης της έκθεσης, τα στοιχεία αυτά μπορούν να περιλαμβάνονται ή να επισυνάπτονται στη βασική έκθεση.

Το άρθρο 3 παράγραφος 19 της οδηγίας για τις βιομηχανικές εκπομπές (ΒΕ) αποσαφηνίζει ότι η βασική έκθεση πρέπει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων από σχετικές επικίνδυνες ουσίες.

⁽¹⁾ ΕΕ L 372 της 27.12.2006, σ. 19.

Το άρθρο 22 παράγραφος 2 ορίζει ότι μια βασική έκθεση θα πρέπει να περιέχει τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) στοιχεία για την παρούσα χρήση και, όταν διατίθενται, για τις χρήσεις του χώρου κατά το παρελθόν και
- β) όταν διατίθενται, τα στοιχεία των μετρήσεων του εδάφους και των υπόγειων υδάτων που αντικατοπτρίζουν την κατάσταση που επικρατεί όταν καταρτίζεται η έκθεση ή, εναλλακτικά, νέων μετρήσεων, λαμβανομένης υπόψη της πιθανότητας ρύπανσης του εδάφους ή των υπόγειων υδάτων από τις επικίνδυνες ουσίες οι οποίες πρόκειται να χρησιμοποιηθούν, να παραχθούν ή να απελευθερωθούν από τη συγκεκριμένη εγκατάσταση.»

Σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 22 παράγραφος 2 της οδηγίας για τις βιομηχανικές εκπομπές, «η Επιτροπή καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το περιεχόμενο της βασικής έκθεσης».

Οι κατευθυντήριες γραμμές ορίζονται στην παρούσα ανακοίνωση, για να τις χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια εφαρμογής της οδηγίας για τις βιομηχανικές εκπομπές. Ομοίως, η Επιτροπή θα τις χρησιμοποιήσει κατά την αξιολόγηση των στοιχείων που συνδέονται με τη βασική έκθεση στις εκθέσεις των κρατών μελών σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για τις βιομηχανικές εκπομπές.

Θεωρείται ότι αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές μπορούν γενικά να εφαρμοστούν σε όλες τις εγκαταστάσεις που εμπύπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κεφαλαίου II της οδηγίας για τις βιομηχανικές εκπομπές. Ωστόσο, είναι σημαντικό κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την εκπόνηση βασικής έκθεσης στο επίπεδο της εγκατάστασης να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη μια τέτοια έκθεση να είναι όσο το δυνατόν πληρέστερη. Είναι προς το συμφέρον του φορέα της εκμετάλλευσης να διασφαλίζεται ότι η κατάσταση ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων που αναφέρεται στη βασική έκθεση είναι επαρκώς αναλυτική δεδομένου ότι τα στοιχεία αυτά θα χρησιμοποιηθούν για να προσδιοριστεί ποια ρύπανση έχει προστεθεί κατά τη διάρκεια λειτουργίας της εν λόγω εγκατάστασης μετά την καθιέρωση της βασικής έκθεσης.

2. ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές έχουν στόχο να αποσαφηνίσουν με πρακτικό τρόπο τη διατύπωση και την πρόθεση της οδηγίας ΒΕ έτσι ώστε τα κράτη μέλη να είναι σε θέση να την εφαρμόζουν με συνέπεια. Ωστόσο, δεν συνιστά νομικά δεσμευτική ερμηνεία της οδηγίας ΒΕ. Το μόνο νομικά δεσμευτικό κείμενο παραμένει η ίδια η οδηγία ΒΕ. Επίσης, μια επίσημη ερμηνεία της οδηγίας ΒΕ μπορεί να παρασχεθεί μόνο από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

Οι κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν πληροφορίες για τις νομικές διατάξεις σχετικά με τη βασική έκθεση και καλύπτουν τα ακόλουθα στοιχεία του άρθρου 22 της οδηγίας ΒΕ που θα πρέπει να εξετάζονται στη βασική έκθεση:

- i) να προσδιοριστεί αν απαιτείται βασική έκθεση·
- ii) να σχεδιαστεί η βασική έρευνα·
- iii) να σχεδιαστεί η στρατηγική δειγματοληψίας·
- iv) να εκπονηθεί η βασική έκθεση·

Οι κατευθυντήριες γραμμές δεν περιλαμβάνουν τα στοιχεία του άρθρου 22 σχετικά με τις ενέργειες που απαιτούνται για την οριστική παύση των δραστηριοτήτων που περιγράφονται στο άρθρο 22 παράγραφοι 3 και 4.

4. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

4.1. Συναφές κείμενο της οδηγίας ΒΕ

Τα ακόλουθα βασικά στοιχεία από το κείμενο της οδηγίας ΒΕ είναι σημαντικά όσον αφορά τις βασικές εκθέσεις.

Άρθρο 3 – Ορισμοί

2) «ρύπανση»: η άμεση ή έμμεση εισαγωγή στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος, ως αποτέλεσμα ανθρώπινης δραστηριότητας, ουσιών, κραδασμών, θερμότητας ή θορύβου που ενδέχεται να βλάψουν την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον, να υποβαθμίσουν υλικά αγαθά, να παραβιάσουν ή να εμποδίσουν την ψυχαγωγική λειτουργία καθώς και τις άλλες νόμιμες χρήσεις του περιβάλλοντος,

3) «εγκατάσταση»: κάθε σταθερή τεχνική μονάδα εντός της οποίας διεξάγονται μία ή περισσότερες από τις δραστηριότητες του παραρτήματος I ή του μέρους 1 του παραρτήματος VII, καθώς και όλες οι άλλες άμεσα συνδεδεμένες δραστηριότητες, στον ίδιο χώρο, οι οποίες είναι τεχνικώς συναφείς με τις αναφερόμενες στα εν λόγω παραρτήματα, και ενδέχεται να επηρεάζουν τις εκπομπές και τη ρύπανση,

18) «επικίνδυνες ουσίες»: ουσίες ή μείγματα, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων,

19) «βασική έκθεση»: πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων από σχετικές επικίνδυνες ουσίες,

20) «υπόγεια ύδατα»: τα υπόγεια ύδατα όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 2 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων,

21) «έδαφος»: το ανώτερο στρώμα του στερεού φλοιού της Γης, μεταξύ του γεωλογικού υποβάθρου και της επιφάνειας. Το έδαφος αποτελείται από ανόργανα και οργανικά συστατικά, νερό, αέρα και έμβιους οργανισμούς.

Άρθρο 12 — Αίτηση άδειας

1) Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι η αίτηση άδειας περιλαμβάνει περιγραφή των ακόλουθων:

δ) των συνθηκών του χώρου όπου θα λειτουργήσει η εγκατάσταση

ε) όπου ισχύει, της βασικής έκθεσης, σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 2.

Άρθρο 22 — Παύση λειτουργίας εγκαταστάσεων

2) Στις περιπτώσεις που η δραστηριότητα περιλαμβάνει τη χρήση, παραγωγή ή ελευθέρωση σχετικών επικίνδυνων ουσιών και έχοντας υπόψη την πιθανότητα ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων στον χώρο της εγκατάστασης, ο φορέας εκμετάλλευσης συντάσσει και υποβάλλει στην αρμόδια αρχή βασική έκθεση πριν από την έναρξη της λειτουργίας της εγκατάστασης ή πριν η άδεια της εγκατάστασης αναπροσαρμοσθεί για πρώτη φορά μετά τις 7 Ιανουαρίου 2013.

Η βασική έκθεση περιλαμβάνει τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον προσδιορισμό της κατάστασης ρύπανσης του εδάφους και των υπογείων υδάτων, ούτως ώστε να γίνεται ποσοτικοποιημένη σύγκριση της κατάστασης κατά την οριστική παύση των δραστηριοτήτων.

Η βασική έκθεση περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

α) τα στοιχεία για την παρούσα χρήση και, όταν διατίθενται, για τις προηγούμενες χρήσεις του χώρου·

β) όταν διατίθενται, τα στοιχεία των μετρήσεων του εδάφους και των υπόγειων υδάτων που αντικατοπτρίζουν την κατάσταση που επικρατεί όταν καταρτίζεται η έκθεση ή, εναλλακτικά, νέων μετρήσεων του εδάφους και των υπόγειων υδάτων, λαμβανομένης υπόψη της πιθανότητας ρύπανσης του εδάφους ή των υπόγειων υδάτων από τις επικίνδυνες ουσίες οι οποίες πρόκειται να χρησιμοποιηθούν, παραχθούν ή απελευθερωθούν από τη συγκεκριμένη εγκατάσταση.

Όταν τα στοιχεία που παρέχονται σύμφωνα με άλλες διατάξεις της εθνικής ή της ενωσιακής νομοθεσίας τηρούν τις απαιτήσεις της παρούσας παραγράφου, τα στοιχεία αυτά μπορούν να περιλαμβάνονται ή να επισυνάπτονται στην υποβαλλόμενη βασική έκθεση.

Η Επιτροπή καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το περιεχόμενο της βασικής έκθεσης.

3) Κατά την οριστική παύση των δραστηριοτήτων, ο φορέας εκμετάλλευσης αξιολογεί την κατάσταση ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων από σχετικές επικίνδυνες ουσίες που χρησιμοποιούνται, παράγονται ή ελευθερώνονται από την εγκατάσταση. Στις περιπτώσεις που οι σχετικές επικίνδυνες ουσίες της εγκατάστασης έχουν προκαλέσει σημαντική ρύπανση του εδάφους ή των υπόγειων υδάτων σε σύγκριση με την κατάσταση που έχει καθοριστεί στη βασική έκθεση και αναφέρεται στην παράγραφο 2, ο φορέας εκμετάλλευσης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση της ρύπανσης αυτής και την επαναφορά του χώρου στην κατάσταση αυτή. Για τον λόγο αυτό, μπορεί να λαμβάνεται υπόψη η δυνατότητα εφαρμογής, από τεχνική άποψη, των μέτρων αυτών.

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, κατά την οριστική παύση των δραστηριοτήτων και όταν η ρύπανση του εδάφους και των υπόγειων υδάτων στον χώρο θέτει σε σοβαρό κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον, ως αποτέλεσμα των επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων τις οποίες διεξήγαγε ο φορέας εκμετάλλευσης πριν από την αναπροσαρμογή της άδειας της εγκατάστασης για πρώτη φορά μετά τις 7 Ιανουαρίου 2013, και λαμβανομένων υπ' όψιν των συνθηκών του χώρου σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο δ)« ο φορέας εκμετάλλευσης λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα με στόχο την απομάκρυνση, τον έλεγχο, τη συγκράτηση ή τη μείωση σχετικών επικίνδυνων ουσιών, ούτως ώστε ο χώρος, λαμβανομένης υπ' όψιν της τρέχουσας ή της εγκεκριμένης μελλοντικής χρήσης του, να μην αποτελεί πλέον κίνδυνο.

4) Στις περιπτώσεις που ο φορέας εκμετάλλευσης δεν υποχρεούται να συντάξει τη βασική έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 2, λαμβάνει, κατά την οριστική παύση των δραστηριοτήτων, τα απαραίτητα μέτρα με στόχο την απομάκρυνση, τον έλεγχο, τη συγκράτηση ή τη μείωση σχετικών επικινδυνών ουσιών, ούτως ώστε ο χώρος, λαμβανομένης υπ' όψιν της τρέχουσας ή της εγκεκριμένης μελλοντικής χρήσης του, να παύσει να θέτει σε σοβαρό κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον, λόγω της ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων ως αποτέλεσμα των επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων και λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών του χώρου της εγκατάστασης που έχουν διαπιστωθεί σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο δ).

4.2. Βασικές λέξεις και φράσεις που χρησιμοποιούνται στην οδηγία ΒΕ

Για τους σκοπούς των κατευθυντηρίων γραμμών παρέχονται οι ακόλουθες διευκρινίσεις για την πληρέστερη κατανόηση των ακόλουθων όρων που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της οδηγίας ΒΕ.

«**Σχετικές επικίνδυνες ουσίες**» (άρθρο 3 σημείο 18 και άρθρο 22 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο) είναι αυτές οι ουσίες ή τα μείγματα που ορίζονται στο πλαίσιο του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 σχετικά με την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων (κανονισμός CLP), οι οποίες, λόγω του επικινδύνου χαρακτήρα τους, της κινητικότητας, της ανθεκτικότητας και της βιοαποδομησιμότητάς τους (καθώς και άλλων χαρακτηριστικών), είναι ικανές να προκαλέσουν ρύπανση στο έδαφος ή τα υπόγεια ύδατα και χρησιμοποιούνται, παράγονται και/ή απελευθερώνονται από την εγκατάσταση.

Η «**πιθανότητα ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων στον χώρο της εγκατάστασης**» (άρθρο 22 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο) καλύπτει διάφορα σημαντικά στοιχεία. Πρώτον, σε μια βασική έκθεση θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις ποσότητες των σχετικών επικινδυνών ουσιών — όταν πολύ μικρές ποσότητες χρησιμοποιούνται, παράγονται ή ελευθερώνονται στον χώρο της εγκατάστασης, τότε η πιθανότητα ρύπανσης είναι πιθανό να είναι ασήμαντη για την εκπόνηση βασικής έκθεσης. Δεύτερον, οι βασικές εκθέσεις πρέπει να εξετάζουν τα χαρακτηριστικά του εδάφους και των υπόγειων υδάτων της εγκατάστασης και τον αντίκτυπο αυτών των χαρακτηριστικών στην πιθανότητα ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων. Τρίτον, για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις, μπορεί να εξεταστούν τα χαρακτηριστικά τους όταν είναι τέτοια ώστε είναι αδύνατον να προκληθεί στην πράξη ρύπανση.

Ο όρος «**μόλυνση**» θεωρείται εναλλάξιμος με τον όρο «**ρύπανση**» όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 της οδηγίας ΒΕ.

Η «**ποσοτικοποιημένη σύγκριση**» (άρθρο 22 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο) απαιτεί να συγκρίνονται τόσο η έκταση όσο και ο βαθμός της ρύπανσης μεταξύ της περιόδου εκπόνησης της βασικής έκθεσης και της οριστικής παύσης των δραστηριοτήτων. Ως εκ τούτου, η διατύπωση του άρθρου 22 παράγραφος 2 εξαιρεί μόνον ποιοτικές συγκρίσεις. Είναι προς το συμφέρον του φορέα εκμετάλλευσης να εξασφαλίσει ότι η ποσοτικοποίηση είναι αρκετά ακριβής και ορθή για να καταστεί δυνατή μια ουσιαστική σύγκριση κατά την οριστική παύση των δραστηριοτήτων.

Οι «**πληροφορίες που απαιτούνται για τον προσδιορισμό της κατάστασης ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων**» (άρθρο 22 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο) θεωρείται ότι περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα δύο στοιχεία:

- Στοιχεία για την παρούσα χρήση και, όταν διατίθενται, για τις προηγούμενες χρήσεις του χώρου. Στο πλαίσιο αυτής της απαίτησης, ο όρος «**όταν διατίθενται**» θα πρέπει να νοηθεί ως όταν ο φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης έχει πρόσβαση σε αυτά, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την αξιοπιστία των στοιχείων αυτών όσον αφορά προηγούμενες χρήσεις.
- Στοιχεία για τις συγκεντρώσεις στο έδαφος και τα υπόγεια ύδατα των σχετικών επικινδυνών ουσιών που θα χρησιμοποιούνται, θα παράγονται ή θα ελευθερώνονται από την εγκατάσταση. Σε περίπτωση που κατά τον χρόνο που συντάσσεται η έκθεση είναι γνωστό ότι θα υπάρξουν μελλοντικές εξελίξεις στον χώρο, οι οποίες μπορεί να έχουν ως συνέπεια να χρησιμοποιούνται, να παράγονται ή να ελευθερώνονται πρόσθετες επικίνδυνες ουσίες, συνιστάται να συμπεριληφθούν επίσης στοιχεία σχετικά με τις συγκεντρώσεις στον έδαφος και τα υπόγεια ύδατα των σχετικών επικινδυνών ουσιών. Όταν τα στοιχεία αυτά δεν υπάρχουν ήδη, θα πρέπει να λαμβάνονται νέες μετρήσεις όταν υπάρχει πιθανότητα ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων από τις εν λόγω επικίνδυνες ουσίες που θα χρησιμοποιούνται, θα παράγονται ή θα απελευθερώνονται από την εγκατάσταση (βλέπε επίσης ανωτέρω την έννοια του όρου «ποσοτικοποιημένη»).

4.3. Οδηγία για τους χώρους υγειονομικής ταφής των αποβλήτων

Οι χώροι υγειονομικής ταφής αντιπροσωπεύουν ένα συγκεκριμένο είδος δραστηριότητας στο πλαίσιο της οδηγίας ΒΕ (πάρτημα I δραστηριότητα 5.4) καθώς καλύπτονται επίσης από την οδηγία 1999/31/ΕΚ του Συμβουλίου περί υγειονομικής ταφής των αποβλήτων (οδηγία για την υγειονομική ταφή). Το άρθρο 1 παράγραφος 2 της οδηγίας για την υγειονομική ταφή καθιστά σαφές ότι, για τους χώρους υγειονομικής ταφής που αποτελούν αντικείμενο της οδηγίας IPPC (2008/1/ΕΚ), οι σχετικές τεχνικές απαιτήσεις περιέχονται στην οδηγία για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων και ότι πληρούνται οι σχετικές τεχνικές απαιτήσεις της οδηγίας IPPC, όταν υπάρχει συμμόρφωση με την οδηγία για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων.

Δεδομένου ότι οι διατάξεις του άρθρου 22 της οδηγίας ΒΕ δεν περιλαμβάνονταν στο πλαίσιο της προηγούμενης οδηγίας IPPC, δεν μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι, στην περίπτωση της υγειονομικής ταφής, δεν θα απαιτείται βασική έκθεση. Οι διατάξεις της οδηγίας για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων και ιδίως το σημείο 3 του παραρτήματος Ι (Γενικές απαιτήσεις για την προστασία του εδάφους και των υδάτων) θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι δεν εισέρχονται επικίνδυνες ουσίες στο έδαφος και τα υπόγεια ύδατα. Επιπλέον, η οδηγία για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων περιέχει πολλά χρήσιμα στοιχεία για την κατάρτιση βασικής έκθεσης, που θα πρέπει να συμπληρωθούν κατά περίπτωση. Για την ποσοτικοποίηση της κατάστασης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων, συγκεκριμένες διαδικασίες και μέθοδοι μπορεί να είναι αναγκαίες για να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του χώρου ταφής (επένδυση). Σε περίπτωση που οι άλλες άμεσα συνδεδεμένες δραστηριότητες λαμβάνουν χώρα στον χώρο υγειονομικής ταφής, τότε μπορεί να απαιτείται λόγω των δραστηριοτήτων αυτών η κατάρτιση βασικής έκθεσης.

5. ΤΑ ΣΤΑΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Ορισμένα βασικά καθήκοντα θα πρέπει να εκτελεστούν για να καθοριστεί αν μια βασική έκθεση πρέπει να καταρτιστεί για μια συγκεκριμένη κατάσταση και για να εκπονηθεί η ίδια η βασική έκθεση.

Έχουν προσδιοριστεί οκτώ στάδια στη διαδικασία αυτή, που θα καλύπτουν τα ακόλουθα κύρια στοιχεία:

Στάδια 1-3: να αποφασιστεί αν απαιτείται βασική έκθεση·

Στάδια 4-7: να καθοριστεί πώς πρέπει να προετοιμαστεί μια βασική έκθεση·

Στάδιο 8: να καθοριστεί το περιεχόμενο της έκθεσης.

Όταν, κατά τα στάδια 1-3, αποδεικνύεται βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών ότι δεν απαιτείται βασική έκθεση, δεν υπάρχει ανάγκη να προχωρήσουμε σε μεταγενέστερα στάδια. Τηρείται αρχείο με τις πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι δεν απαιτείται έκθεση, το οποίο κατέχει η αρμόδια αρχή και στο οποίο συμπεριλαμβάνονται οι λόγοι που οδήγησαν στην απόφαση αυτή.

Είναι πιθανό, μια εγκατάσταση η οποία δεν απαιτείται να εκπονήσει βασική έκθεση να επιφέρει αλλαγές στις δραστηριότητες του χώρου στο μέλλον, έτσι ώστε να απαιτείται βασική έκθεση, για παράδειγμα όταν επικίνδυνες ουσίες προτείνεται να συμπεριληφθούν στη νέα διαδικασία για πρώτη φορά. Στην περίπτωση αυτή, η ανάγκη εκπόνησης βασικής έκθεσης σε σχέση με την επικαιροποίηση της άδειας θα πρέπει να επαναξιολογηθεί σύμφωνα με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές.

Όπου είναι εφικτό, πρέπει να χρησιμοποιούνται οι υφιστάμενες πληροφορίες για την ολοκλήρωση των σταδίων 1 έως 5.

Σε ορισμένες περιπτώσεις οι πληροφορίες που παρέχονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 2011/92/ΕΕ σχετικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον μπορεί να είναι χρήσιμες για ορισμένα στοιχεία της βασικής έκθεσης.

Επίσης, οι ακόλουθες πηγές πληροφοριών θα μπορούσαν να είναι σημαντικές για την κατάρτιση της βασικής έκθεσης:

— οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται στο πλαίσιο της οδηγίας 2012/18/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες (οδηγία Seveso III), ιδίως σε σχέση με το στάδιο 4·

— οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα έγγραφα αναφοράς ΒΔΤ, και συγκεκριμένα στο έγγραφο για τις εκπομπές από αποθήκευση, ιδίως σε σχέση με τα στάδια 6 και 7.

Ωστόσο, όταν αυτό δεν είναι δυνατό, θα πρέπει να συλλέγονται νέες πληροφορίες.

Ενώ τα στάδια είναι αριθμημένα 1-8 για τη διευκόλυνση της αναφοράς, είναι δυνατό τα στάδια να πρέπει να εφαρμοστούν με διαφορετική σειρά, ή ταυτόχρονα.

Πίνακας 5.1

Κύρια στάδια εκπόνησης της βασικής έκθεσης

Στάδιο	Δραστηριότητα	Στόχος
1.	Να εντοπιστούν οι επικίνδυνες ουσίες που χρησιμοποιούνται, παράγονται ή ελευθερώνονται στην εγκατάσταση και να καταρτιστεί κατάλογος των εν λόγω επικίνδυνων ουσιών.	Να διαπιστωθεί κατά πόσον χρησιμοποιούνται, παράγονται ή ελευθερώνονται επικίνδυνες ουσίες με σκοπό να ληφθεί απόφαση σχετικά με την ανάγκη κατάρτισης και υποβολής βασικής έκθεσης.
2.	Να προσδιοριστεί ποιες επικίνδυνες ουσίες από το στάδιο 1 είναι «σχετικές επικίνδυνες ουσίες» (βλέπε τμήμα 4.2). Να αφαιρεθούν οι επικίνδυνες ουσίες που δεν μπορούν να προκαλέσουν ρύπανση στο έδαφος ή στα υπόγεια ύδατα. Να αιτιολογηθούν οι αποφάσεις που έχουν ληφθεί για τον αποκλεισμό ορισμένων επικίνδυνων ουσιών και να τηρηθεί σχετικό αρχείο.	Να περιοριστεί η περαιτέρω εξέταση μόνο στις σχετικές επικίνδυνες ουσίες με σκοπό να ληφθεί απόφαση σχετικά με την ανάγκη προετοιμασίας και υποβολής βασικής έκθεσης.
3.	Για κάθε σχετική επικίνδυνη ουσία που προωθείται από το στάδιο 2, να προσδιοριστεί η πραγματική δυνατότητα ρύπανσης του εδάφους ή των υπόγειων υδάτων στον χώρο της εγκατάστασης, συμπεριλαμβανομένης της πιθανότητας ελευθέρωσης και των συνεπειών τους, και λαμβάνοντας ιδίως υπόψη: — τις ποσότητες κάθε επικίνδυνης ουσίας ή ομάδων παρόμοιων επικίνδυνων ουσιών· — τον τρόπο και τον τόπο όπου οι επικίνδυνες ουσίες αποθηκεύονται, χρησιμοποιούνται και μεταφέρονται μέσα στην εγκατάσταση· — τον τόπο όπου θα παρουσιάσουν κίνδυνο αν ελευθερωθούν· — Στην περίπτωση υφιστάμενων εγκαταστάσεων, και τα μέτρα που έχουν ληφθεί για να εξασφαλιστεί ότι είναι στην πράξη αδύνατη η ρύπανση του εδάφους ή των υπόγειων υδάτων.	Να καθοριστεί ποιες σχετικές επικίνδυνες ουσίες παρουσιάζουν ενδεχόμενο κίνδυνο ρύπανσης στον χώρο με βάση την πιθανότητα ελευθέρωσης αυτών των ουσιών. Για τις ουσίες αυτές, οι πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνονται στη βασική έκθεση.
4.	Παροχή του ιστορικού του χώρου. Εξέταση των διαθέσιμων στοιχείων και πληροφοριών: — σε σχέση με τη σημερινή χρήση του χώρου καθώς και σχετικά με τις εκπομπές επικίνδυνων ουσιών που έχουν ανακύψει και οι οποίες μπορούν να προκαλέσουν ρύπανση. Συγκεκριμένα, εξέταση ατυχημάτων ή συμβάντων, σταγόνων ή κηλίδων από συνήθεις λειτουργίες, μεταβολών στην επιχειρησιακή πρακτική, επίστρωση του χώρου, μεταβολών των επικίνδυνων ουσιών που χρησιμοποιούνται· — προηγούμενες χρήσεις του χώρου που μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα την ελευθέρωση επικίνδυνων ουσιών, είτε είναι ίδιες ή διαφορετικές από αυτές που χρησιμοποιεί, παράγει ή ελευθερώνει η υφιστάμενη εγκατάσταση. Η επανεξέταση των προηγούμενων εκθέσεων έρευνας μπορεί να βοηθήσει στην κατάρτιση αυτών των στοιχείων.	Προσδιορισμός των πιθανών πηγών από τις οποίες ενδέχεται να προέρχονται επικίνδυνες ουσίες που προσδιορίζονται στο στάδιο 3 και είναι ήδη παρούσες στον χώρο της εγκατάστασης.

Στάδιο	Δραστηριότητα	Στόχος
5.	<p>Να ταυτοποιηθεί το περιβάλλον του χώρου περιλαμβανόμενος τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Τοπογραφία· — Γεωλογία· — Κατεύθυνση της ροής των υπόγειων υδάτων· — Άλλες πιθανές οδούς μετανάστευσης όπως αγωγοί και διάλυτοι υφηρεσιών· — Περιβαλλοντικές πτυχές (π.χ. ενδιαιτήματα, είδη, προστατευόμενες περιοχές κ.λπ.)· και — Χρήση του περιβάλλοντος χώρου. 	<p>Να προσδιοριστεί πού μπορούν να καταλήξουν οι επικίνδυνες ουσίες αν ελευθερωθούν και πού να αναζητηθούν. Επίσης να προσδιοριστούν τα περιβαλλοντικά μέσα και οι υποδοχείς που βρίσκονται δυνητικά σε κίνδυνο και να καθοριστεί πού υπάρχουν άλλες δραστηριότητες στον κλάδο που ελευθερώνουν τις ίδιες επικίνδυνες ουσίες και ενδέχεται να προκαλέσουν τη μετανάστευσή τους στον χώρο.</p>
6.	<p>Χρησιμοποίηση των αποτελεσμάτων για τα στάδια 3 έως 5 για την περιγραφή του χώρου, ειδικότερα καταδεικνύοντας τη θέση, τον τύπο, την έκταση και την ποσότητα της ιστορικής ρύπανσης και των πιθανών μελλοντικών πηγών εκπομπών, επισημαίνοντας τα στρώματα και τα υπόγεια ύδατα που ενδέχεται να επηρεαστούν από τις εν λόγω εκπομπές — συσχετίζοντας τις πηγές εκπομπών, τις οδούς από τις οποίες μπορεί να κυκλοφορεί η ρύπανση και τους υποδοχείς που είναι πιθανόν να επηρεαστούν.</p>	<p>Να προσδιοριστεί η τοποθεσία, η φύση και η έκταση της υφιστάμενης ρύπανσης στον χώρο και να καθοριστεί ποια στρώματα και υπόγεια ύδατα θα μπορούσαν να επηρεαστούν από αυτήν τη ρύπανση. Να γίνει σύγκριση με πιθανές μελλοντικές εκπομπές για να διαπιστωθεί αν οι περιοχές συμπίπτουν.</p>
7.	<p>Αν υπάρχουν επαρκή στοιχεία για τον ποσοτικό προσδιορισμό της κατάστασης της ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων από σχετικές επικίνδυνες ουσίες με βάση τα στάδια 1 έως 6, τότε πηγαίνετε κατευθείαν στο στάδιο 8. Αν δεν υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες, τότε θα απαιτείται έρευνα με παρείσδυση στον χώρο για τη συγκέντρωση αυτών των πληροφοριών. Οι λεπτομέρειες μιας τέτοιας έρευνας θα πρέπει να διευκρινιστούν με την αρμόδια αρχή.</p>	<p>Συλλογή πρόσθετων πληροφοριών, κατά περίπτωση, ώστε να είναι δυνατή η ποσοτική αξιολόγηση της ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων από σχετικές επικίνδυνες ουσίες.</p>
8.	<p>Κατάρτιση βασικής έκθεσης για την εγκατάσταση η οποία να ποσοτικοποιεί την κατάσταση ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων από τις σχετικές επικίνδυνες ουσίες.</p>	<p>Παροχή βασικής έκθεσης σύμφωνα με την οδηγία ΒΕ.</p>

Καθένα από τα 8 στάδια εξηγείται λεπτομερέστερα παρακάτω.

5.1. Στάδιο 1: Προσδιορισμός των επικίνδυνων ουσιών που σήμερα χρησιμοποιούνται, παράγονται ή ελευθερώνονται στην εγκατάσταση

Κατάρτιση ενός καταλόγου με όλες τις επικίνδυνες ουσίες μέσα στα όρια της εγκατάστασης (είτε ως πρώτες ύλες, προϊόντα, ενδιάμεσα προϊόντα, υποπροϊόντα, εκπομπές ή απόβλητα). Θα πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις επικίνδυνες ουσίες που σχετίζονται τόσο με τις δραστηριότητες του παραρτήματος I της οδηγίας ΒΕ όσο και με άμεσα συνδεδεμένες δραστηριότητες που έχουν τεχνική σύνδεση με τις ασκούμενες δραστηριότητες και θα μπορούσαν να έχουν επίπτωση στη ρύπανση του εδάφους ή των υπόγειων υδάτων.

Όταν οι επικίνδυνες ουσίες καταγράφονται με τις εμπορικές τους ονομασίες θα πρέπει επίσης να είναι δυνατός ο προσδιορισμός των χημικών συστατικών τους. Για μείγματα ή ενώσεις θα πρέπει να προσδιοριστεί το σχετικό ποσοστό των μεγαλύτερων χημικών συστατικών.

5.2. Στάδιο 2: Προσδιορισμός των σχετικών επικίνδυνων ουσιών

Από τον κατάλογο που καταρτίζεται στο στάδιο 1, να προσδιοριστεί ο πιθανός κίνδυνος ρύπανσης από κάθε επικίνδυνη ουσία εξετάζοντας τις χημικές και φυσικές ιδιότητές της όπως: σύνθεση, φυσική κατάσταση (στερεό, υγρό και αέριο), διαλυτότητα, τοξικότητα, κινητικότητα, ανθεκτικότητα κ.λπ. Αυτές οι πληροφορίες θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για να διαπιστωθεί αν η ουσία είναι πιθανόν να προκαλέσει ρύπανση εδάφους και υπόγειων υδάτων. Τα στοιχεία, σε συνδυασμό με το σκεπτικό που χρησιμοποιείται για την ερμηνεία αυτή, θα πρέπει να παρουσιάζονται έτσι ώστε να καθίσταται σαφές στη βασική έκθεση γιατί οι ουσίες έχουν αποκλειστεί ή περιληφθεί.

Όταν μια ομάδα ουσιών παρουσιάζει παρόμοια χαρακτηριστικά, οι ουσίες αυτές ενδέχεται να εξετάζονται από κοινού, υπό την προϋπόθεση ότι παρέχεται αιτιολόγηση για την ομαδοποίηση.

Οι πηγές πληροφοριών μπορούν να περιλαμβάνουν τον κατάλογο ταξινόμησης και επισήμανσης ο οποίος περιέχει πληροφορίες σχετικά με την ταξινόμηση και επισήμανση ουσιών που κοινοποιούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 (κανονισμός CLP) και χημικές πληροφορίες σχετικά με τις ουσίες οι οποίες καταχωρίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (κανονισμός REACH). Άλλες πηγές πληροφοριών μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν τις εκθέσεις εκτίμησης κινδύνου για 141 χημικές ουσίες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου (κανονισμός για τις υπάρχουσες ουσίες). Όλες αυτές οι πηγές διατίθενται στον δικτυακό τόπο του ECHA ⁽¹⁾.

Σε περίπτωση που καθίσταται σαφές ότι οι επικίνδυνες ουσίες που χρησιμοποιούνται, παράγονται ή ελευθερώνονται στην εγκατάσταση δεν είναι ικανές να προκαλέσουν ρύπανση του εδάφους και των υπόγειων υδάτων, δεν χρειάζεται βασική έκθεση.

Οι προσδιορισμένες σχετικές επικίνδυνες ουσίες θα πρέπει να προωθηθούν στο στάδιο 3 για περαιτέρω εξέταση.

5.3. Στάδιο 3: Εκτίμηση της δυνατότητας ρύπανσης στον συγκεκριμένο χώρο

Κάθε ουσία που προωθείται από το στάδιο 2 θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο του εν λόγω χώρου για να διαπιστωθεί αν υπάρχουν συνθήκες που μπορεί να οδηγήσουν στην ελευθέρωση της ουσίας σε επαρκείς ποσότητες ώστε να παρουσιάζει κίνδυνο ρύπανσης, είτε ως αποτέλεσμα μιας μόνης εκπομπής ή ως αποτέλεσμα συσσώρευσης πολλαπλών εκπομπών.

Τα ειδικά θέματα που πρέπει να εξετάζονται περιλαμβάνουν:

- i) την ποσότητα κάθε επικίνδυνης ουσίας που έχει υποβληθεί σε χειρισμό, παραχθεί ή ελευθερωθεί σε σχέση με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της.

Απαιτείται προσοχή, δεδομένου ότι μια συνεχής διαρροή περιορισμένης ποσότητας κατά τη διάρκεια ενός χρονικού διαστήματος ενδέχεται να προκαλέσει σημαντική ρύπανση. Όταν υπάρχουν στοιχεία για εισροές-εκροές επικίνδυνων ουσιών, πρέπει να εξετάζονται προκειμένου να καθοριστούν οι πιθανές εκπομπές στο έδαφος και στα υπόγεια ύδατα.

- ii) την τοποθεσία κάθε επικίνδυνης ουσίας στον χώρο, π.χ. πού βρίσκεται ή πού θα παραδοθεί, αποθηκευτεί, χρησιμοποιηθεί, μετακινηθεί στον χώρο, εκλυθεί κ.λπ., ιδίως όσον αφορά τα χαρακτηριστικά του εδάφους και των υπόγειων υδάτων στο συγκεκριμένο τμήμα του χώρου.
- iii) στην περίπτωση υπάρχουσών εγκαταστάσεων: την παρουσία και ακεραιότητα των μηχανισμών συγκράτησης, τη φύση και την κατάσταση της επίστρωσης του χώρου, την τοποθεσία των φρεατίων, των διαύλων υπηρεσιών ή άλλων πιθανών αγωγών για μετανάστευση.

Η μέθοδος αποθήκευσης, χειρισμού και χρήσης των σχετικών επικίνδυνων ουσιών πρέπει να εντοπιστεί και να διαπιστωθεί κατά πόσο υπάρχουν μηχανισμοί συγκράτησης για την πρόληψη των εκπομπών· π.χ. αναχώματα, προστατευτικά τοιχεία, διαδικασίες χειρισμού.

Πρέπει να πραγματοποιηθεί λεπτομερής επιθεώρηση του χώρου με σκοπό την επαλήθευση της ακεραιότητας και της αποτελεσματικότητας των μέτρων, με σκοπό την πρόληψη των ελευθερώσεων στο περιβάλλον.

Παραδείγματα του είδους των πληροφοριών που θα συλλέγονται είναι:

- αν οι δομές και οι εγκαταστάσεις επίστρωσης έχουν ρωγμές ή βλάβες, να εξακριβωθεί κατά πόσον υπάρχουν αρμοί ή ρωγμές στα περίξ των δυνητικών σημείων εκπομπών·
- κατά πόσον υπάρχουν ενδείξεις για χημικές ουσίες που επιδρούν στις τσιμεντένιες επιφάνειες·
- αν τα φρεάτια είναι σε καλή κατάσταση· αν είναι ασφαλές, να επιθεωρηθούν τα στόμια, οι χαράδρες και τα ανοιχτά φρεάτια·
- να εντοπιστούν οδοί αποστράγγισης, διάδρομοι υπηρεσιών κ.λπ. και οι απορρίψεις·
- να εντοπιστούν οι ενδείξεις των εκπομπών που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί, να εξεταστεί η φύση τους και η έκτασή τους και να εξεταστεί η πιθανότητα εκπομπών·
- να εντοπιστεί αν υπάρχουν τυχόν άμεσες ή έμμεσες εκπομπές επικίνδυνων ουσιών στο έδαφος ή τα υπόγεια ύδατα μέσα στον χώρο.

Με βάση τα ανωτέρω, θα πρέπει να περιγράφονται οι περιστάσεις κάτω από τις οποίες μπορεί να πραγματοποιηθεί μια εκπομπή στο έδαφος ή στα υπόγεια ύδατα και η πιθανότητα αυτών των εκπομπών και θα πρέπει να εντοπίζονται οι ουσίες που μπορούν να ελευθερώνονται στο περιβάλλον και να έχουν ως αποτέλεσμα πιθανό κίνδυνο ρύπανσης.

⁽¹⁾ <http://echa.europa.eu/information-on-chemicals/>

Οι περιστάσεις κάτω από τις οποίες ενδέχεται να προκύψουν εκπομπές περιλαμβάνουν:

Ατυχήματα/συμβάντα, π.χ. ανατροπή βυτίου σε δρόμο του χώρου· ρωγμές σε δοχεία· διαρροή υπόγειας δεξαμενής· ρήξη αρμού· τυχαία απορρίψη· διαρροές από ρωγμές των φρεατίων· πυρκαϊά·

Επιχειρήσεις ρουτίνας π.χ. σταγόνες κατά την παράδοση ή από αρμούς των αγωγών, μικρές κηλίδες κατά τη διήθηση/μεταβίβαση του προϊόντος, διαρροές από φραγμένους ή σπασμένους αγωγούς αποστράγγισης, ρωγμές σε τοιμενένια προστατευτικά τοιχία·

Προβλεπόμενες εκπομπές π.χ. απορρίψεις στο έδαφος ή στα υπόγεια ύδατα.

Αν είναι προφανές ότι, λόγω των ποσοτήτων των επικίνδυνων ουσιών που χρησιμοποιούνται, παράγονται ή ελευθερώνονται στην εγκατάσταση, ή λόγω των χαρακτηριστικών του εδάφους και των υπόγειων υδάτων του χώρου, δεν υπάρχει σημαντική δυνατότητα για ρύπανση του εδάφους ή των υπόγειων υδάτων, τότε δεν απαιτείται βασική έκθεση.

Στην περίπτωση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων, αν ληφθούν μέτρα τα οποία καθιστούν αδύνατη στην πράξη την εν λόγω ρύπανση του εδάφους ή των υπόγειων υδάτων, επίσης δεν απαιτείται βασική έκθεση.

Όταν, ως αποτέλεσμα του σταδίου αυτού, θεωρείται ότι δεν απαιτείται βασική έκθεση, αναμένεται, παρ' όλα αυτά, ο φορέας εκμετάλλευσης να τηρεί αρχείο αυτής της απόφασης, συμπεριλαμβανομένων των λόγων για τους οποίους λήφθηκε, και το αρχείο αυτό να αξιολογηθεί περαιτέρω και να βρίσκεται στην κατοχή της αρμόδιας αρχής.

5.4. Στάδιο 4: Ιστορικό του χώρου

Σκοπός αυτού του τμήματος είναι να προσδιορίσει ποιες από τις σχετικές επικίνδυνες ουσίες που προσδιορίζονται στο στάδιο 3 έχουν τη δυνατότητα να βρίσκονται επιτόπου στο έδαφος και στα υπόγεια ύδατα ήδη, ως αποτέλεσμα των μέχρι τότε δραστηριοτήτων και να προσδιοριστεί αν συμπίπτουν με μελλοντικά δυνητικά σημεία εκπομπής.

Το ιστορικό του χώρου θα πρέπει να εξετάσει τόσο i) το ιστορικό του χώρου πριν από την ανάπτυξη της υφιστάμενης/προτεινόμενης εγκατάστασης και ii) το ιστορικό λειτουργίας της υφιστάμενης/προτεινόμενης εγκατάστασης ως εξής:

- i) Κατάλογος με τις προηγούμενες χρήσεις του χώρου από τη στιγμή που ήταν αναξιοποίητος έως την ανάπτυξη της προτεινόμενης εγκατάστασης. Να εντοπιστεί αν οι χρήσεις αυτές ενδέχεται να έχουν περιλάβει κάποια από τις σχετικές επικίνδυνες ουσίες που εντοπίστηκαν στο στάδιο 3. Αν ναι, σε ποιο σημείο έγινε πιθανότατα ο χειρισμός τους, ποια είναι η πιθανότητα να έχουν πραγματοποιηθεί εκπομπές στο έδαφος/στα υπόγεια ύδατα και ποια μέτρα αποκατάστασης λήφθηκαν, αν λήφθηκαν; Κατά περίπτωση, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται στοιχεία που αφορούν συγκεκριμένα τον χώρο.
- ii) Για μια εγκατάσταση η οποία ήδη λειτουργεί τη στιγμή της εκπόνησης της βασικής έκθεσης, ποια είναι η πιθανότητα να έχουν πραγματοποιηθεί εκπομπές στη διάρκεια της προηγούμενης λειτουργίας του χώρου; Ειδικά σημεία που αξίζει να ληφθούν υπόψη είναι τα εξής:
 - Η τοποθεσία, η φύση και η έκταση των ατυχημάτων, συμβάντων, ή οι άμεσες απορρίψεις που έγιναν στο παρελθόν (επιτρεπόμενες ή μη) που θα μπορούσαν να προκαλέσουν την ελευθέρωση σχετικών επικίνδυνων ουσιών στο έδαφος ή στα υπόγεια ύδατα·
 - Ποιες αλλαγές ή βελτιώσεις έχουν υποστεί η διαδικασία, οι χρησιμοποιούμενες χημικές ουσίες, οι τοποθεσίες αποθήκευσης, οι μέθοδοι διάθεσης κ.λπ. και γιατί; Για παράδειγμα, ήταν αποτέλεσμα προηγούμενου ατυχήματος, συμβάντος, παρ' όλignon ατυχήματος κ.λπ., Έγιναν για να μειωθεί ο κίνδυνος των εκπομπών και για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, τη μείωση των αποβλήτων κ.λπ.; Υποδεικνύουν ότι μπορεί να έχουν πραγματοποιηθεί εκπομπές;
 - Αρχεία συντήρησης — Δείχνουν ικανοποιητική ακεραιότητα των φρεατίων, των δεξαμενών, των αναχωματικών τοιχίων, των αγωγών κ.λπ.; Έχουν διατηρηθεί από την έναρξη της δραστηριότητας ή εισήχθηκαν πρόσφατα;
 - Λεπτομέρειες των επιτόπιων ερευνών που διενεργήθηκαν στο παρελθόν και έργα αποκατάστασης που πραγματοποιήθηκαν.
 - Τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί από επιθεώρηση κατά τη διάρκεια του σταδίου 3 μπορούν επίσης να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την παρουσία στιγμάτων, τα αποδεικτικά στοιχεία διάβρωσης, την παρουσία νέας επίστρωσης κ.λπ.

5.5. Στάδιο 5: Περιβάλλον

Ως αποτέλεσμα των σταδίων 1-4 εντοπίζονται οι θέσεις στον χώρο όπου θα μπορούσαν να ανακύψουν μελλοντικές εκπομπές και μπορεί να έχουν ήδη πραγματοποιηθεί εκπομπές. Το στάδιο 5 αποσκοπεί να εξακριβώσει την τύχη των εν λόγω εκπομπών, τα στρώματα και τα υπόγεια ύδατα που ενδέχεται να επηρεαστούν και να προσδιορίσει την έκταση και το βάθος στο οποίο πρέπει να χαρακτηριστεί η γη. Απαιτείται η κατανόηση των χαρακτηριστικών του εδάφους και των υπόγειων υδάτων στον χώρο καθώς και των παρακείμενων περιοχών που ενδέχεται να επηρεάσουν τον χώρο της εγκατάστασης αυτόν καθεαυτόν.

Κατά περίπτωση, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται στοιχεία σχετικά με τον χώρο. Όταν δεν υπάρχουν τα στοιχεία αυτά, να χρησιμοποιούνται στοιχεία αναφοράς, ποιοτικής/υποκειμενικής εκτίμησης, συναγόμενα ή προεκβαλλόμενα στοιχεία. Σε κάθε περίπτωση η πηγή των στοιχείων θα πρέπει να προσδιορίζεται, και όταν τα στοιχεία δεν αφορούν συγκεκριμένα τον χώρο, να αιτιολογείται η χρήση τους και να αναφέρονται λεπτομέρειες για τυχόν περιθώρια λάθους.

Κατά την εξέταση των χαρακτηριστικών του χώρου, πρέπει να συλλέγονται τα ακόλουθα στοιχεία:

Τοπογραφία

Η τοπογραφία του χώρου και ο τύπος της επιφάνειας του εδάφους (τσιμέντο, γυμνό έδαφος κ.λπ.) κοντά σε κάθε σημείο εκπομπής θα υπαγορεύσουν την άμεση ισχύ των τυχόν εκπομπών, όπως και η τοποθεσία των εκπομπών σε σχέση με την επιφάνεια του εδάφους (π.χ. επίπεδο του εδάφους, υψηλότερο επίπεδο από το έδαφος, πάνω από τις σωληνώσεις, χαμηλότερο επίπεδο από το έδαφος κ.λπ.).

Το είδος και η κλίση της επιφάνειας του εδάφους μπορούν να εμφανίζονται στο σχέδιο του χώρου. Επιπλέον, η βάση των συστατικών που αποτελούν τα αναχώματα, τα φρεάτια κ.λπ. σε σχέση με το επίπεδο του περιβάλλοντος χώρου θα πρέπει να προσδιορίζεται σαφώς, ιδίως όταν είναι σε χαμηλότερο επίπεδο από το έδαφος (εν μέρει ή ολικά).

Γεωλογία και υδρογεωλογία

Παροχή περιγραφής του εδάφους και των βραχωδών στρωμάτων κάτω από τον χώρο καθώς και των φυσικοχημικών ιδιοτήτων κάθε στρώματος που μπορούν να επιδράσουν στην πορεία και τη μεταφορά ουσιών μέσω του εδάφους.

Να προσδιοριστεί κατά πόσον υπάρχουν ή είναι πιθανό να υπάρχουν υπόγεια ύδατα (συμπεριλαμβανομένων των κρεμαστών υπόγειων υδάτων) σε κάθε στρώμα και, εφόσον είναι γνωστή, να αναφέρετε την υδραυλική κλίση.

Να παρέχεται ένδειξη σχετικά με τη σημασία των ιδιοτήτων του εδάφους και των υπόγειων υδάτων όσον αφορά την κυκλοφορία ουσιών μέσω του εδάφους.

Για την έκθεση αρκεί μια απλή περιληψη των στοιχείων αντί για μια πλήρη, γεωτεχνική περιγραφή· περαιτέρω λεπτομέρειες μπορούν να παρέχονται ή να διατίθενται για μελλοντική αναφορά, όπως απαιτείται.

Επιπλέον, θα πρέπει να συγκεντρωθούν όλες οι διαθέσιμες πληροφορίες προκειμένου να παρουσιαστούν όλες οι συνθήκες του χώρου, και όχι να διαχωριστούν οι δημοσιεύσεις γεωλογίας και υδρογεωλογίας που προκύπτουν από προηγούμενες έρευνες και από τα πορίσματα της τρέχουσας έρευνας.

Υδρολογία

Να αναφέρεται η παρουσία χαρακτηριστικών επιφανειακών υδάτων, η κατεύθυνση της ροής τους, η ποιότητα/ταξινόμηση και η θέση του στρώματος σε σχέση με την επιφάνεια του χώρου. Να παρέχονται ενδείξεις για τον τρόπο με τον οποίο κάθε υδατικό σύστημα μπορεί να επηρεαστεί από τις εκπομπές στον χώρο.

Ανθρωπογενείς μεταναστευτικές δίοδοι

Να εντοπιστούν οι ανθρωπογενείς μεταναστευτικοί δίοδοι, οι διάδρομοι υπηρεσιών, τα φρεάτια, τα ορυχεία κ.λπ., που μπορεί να λειτουργήσουν ως μεταναστευτικές δίοδοι για τις επικίνδυνες ουσίες και να εντοπιστεί πιθανή μεταναστευτική κατεύθυνση, λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό μπορεί να αποβεί σε βάρος της φυσικής τοπογραφικής ή υδραυλικής κλίσης.

Χρήση της γης γύρω από τον χώρο και αλληλεξαρτήσεις

Να προσδιοριστεί η χρήση της γης γύρω από τον χώρο για τον καθορισμό των κλάδων/δραστηριοτήτων, ιδίως των δραστηριοτήτων άναστη της κλίσης, που μπορεί να χειρίζονται τις ίδιες ή παρόμοιες ουσίες και μπορούν να προκαλέσουν τη μετανάστευση της ρύπανσης στον χώρο. Σχετικά με τη μετανάστευση της ρύπανσης στον χώρο, εναπόκειται στον φορέα της εκμετάλλευσης, κατά τη στιγμή της παράδοσης της άδειας, να αποδείξει ότι δεν έχει προκληθεί ρύπανση κατά τη λειτουργία. Είναι, ως εκ τούτου, σημαντικό να γνωρίζουμε αν όμορες ιδιοκτησίες θα μπορούσαν να αποτελέσουν πηγή για τους ίδιους ή παρόμοιους ρύπους.

5.6. Στάδιο 6: Χαρακτηρισμός του χώρου

Η περιγραφή του χώρου θα πρέπει να καταδεικνύει ειδικότερα την τοποθεσία, τον τύπο, την έκταση και την ποσότητα της παρελθούσας ρύπανσης και των ενδεχόμενων μελλοντικών πηγών εκπομπών, επισημαίνοντας τα στρώματα και τα υπόγεια ύδατα που ενδέχεται να επηρεαστούν από τις εν λόγω εκπομπές.

Τα υποδείγματα μπορούν να φανούν χρήσιμα σε αυτό το πλαίσιο επειδή επιτρέπουν να γίνουν συνδέσεις μεταξύ των πηγών εκπομπών, των διόδων από τις οποίες μπορεί να περάσει η ρύπανση και των υποδοχέων που είναι πιθανόν να επηρεαστούν. Η συγκέντρωση διαφόρων πληροφοριών θα πρέπει να βοηθήσει ώστε να γίνει καλύτερα κατανοητό ποιοι κίνδυνοι μπορεί να προκληθούν από τη ρύπανση τόσο για το περιβάλλον όσο και για την ανθρώπινη υγεία.

Ένα θεωρητικό μοντέλο του χώρου αναπαριστά τόσο τα υφιστάμενα επίπεδα ρύπανσης όσο και τις πιθανές μελλοντικές πηγές ρύπανσης για μια συγκεκριμένη έκταση γης. Αυτό μπορεί να παραχθεί με χρήση πληροφοριών που λαμβάνονται κατά τα στάδια 3-5. Αυτό πιθανόν να περιλαμβάνει τις υφιστάμενες πληροφορίες και, σε μικρότερο βαθμό, νέες πληροφορίες που δεν είναι σχετικές με το στάδιο 7 παρακάτω. Όταν ο φορέας εκμετάλλευσης προτείνει να χρησιμοποιήσει τις υφιστάμενες πληροφορίες προκειμένου να αναπτύξει ένα θεωρητικό μοντέλο του χώρου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η αξιοπιστία, η ακρίβεια και η καταλληλότητα των στοιχείων.

Αντί για ένα ενιαίο γενικό μοντέλο του χώρου, είτε ως σχέδιο, είτε ως κείμενο, ίσως είναι προτιμότερο να παρέχονται λεπτομερέστερα μεμονωμένα μοντέλα για κάθε περιοχή της εγκατάστασης που προκαλεί ανησυχία. Για παράδειγμα, ένα θεωρητικό μοντέλο της περιοχής γύρω από μια δεξαμενή θα μπορούσε να αναφέρει την κατασκευή αναχωμάτων, την κατεύθυνση της κλίσης του εδάφους, αν τα σημεία ανεφοδιασμού βρίσκονται εντός ή εκτός του αναχώματος, το είδος της επιστροφής γύρω από την περιοχή, την υποκείμενη γεωλογία και τον υδροφόρο ορίζοντα. Οι πληροφορίες αυτές θα χρησιμοποιούνταν στη συνέχεια για να υποδείξουν πού θα μπορούσαν να καταλήξουν τυχόν σχετικές επικίνδυνες ουσίες που ελευθερώνονται.

Η φύση και η πολυπλοκότητα των θεωρητικών μοντέλων του χώρου θα ποικίλλουν από τόπο σε τόπο και ανάλογα με τη δραστηριότητα ή τις δραστηριότητες που εκτελούνται.

5.7. Στάδιο 7: Έρευνα του χώρου

Αν υπάρχουν επαρκή στοιχεία από τα στάδια 1-6 για τον χαρακτηρισμό του χώρου τόσο πλάγια όσο και κατακόρυφα, και για να επιτραπεί ο καθορισμός του βασικού καθεστώτος υπό μορφή ποσοτικών επιπέδων ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων από σχετικές επικίνδυνες ουσίες, τότε προχωρήστε απευθείας στο στάδιο 8. Κατά την επιλογή των υπαρχουσών πληροφοριών που θα χρησιμοποιηθούν, ο φορέας εκμετάλλευσης, όταν τις παρέχει, και η αρμόδια αρχή, όταν τις αξιολογεί, πρέπει να είναι ενήμεροι όσον αφορά την αβεβαιότητα και τους κινδύνους που σχετίζονται με τη χρήση των στοιχείων αυτών. Οι κίνδυνοι αυτοί περιλαμβάνουν:

- ιστορικά στοιχεία που δεν λαμβάνουν επαρκώς υπόψη τις ελευθερώσεις σχετικών επικίνδυνων ουσιών που ενδέχεται να πραγματοποιήθηκαν την περίοδο μετά την αρχική συλλογή των στοιχείων·
- ιστορικά στοιχεία που δεν λαμβάνουν υπόψη όλες τις σχετικές επικίνδυνες ουσίες, αλλά επικεντρώνονται περισσότερο σε ποσοστό των σχετικών επικίνδυνων ουσιών· και
- ιστορικά στοιχεία που δεν λαμβάνουν υπόψη αλλαγές στις δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στον χώρο μετά την αρχική συλλογή, οι οποίες μπορεί να είχαν ως αποτέλεσμα αλλαγές στις επικίνδυνες ουσίες που χρησιμοποιούνται, παράγονται ή ελευθερώνονται από την εγκατάσταση.

Ο καλύτερος τρόπος για να εξασφαλιστεί ότι τα στοιχεία είναι περιεκτικά είναι να εξασφαλιστεί ότι η μέθοδος προσδιορισμού και ανάλυσης καθιερώνεται και κοινοποιείται με σαφήνεια. Στην περίπτωση υφιστάμενων εγκαταστάσεων, όταν δεν μπορεί να διαπιστωθεί η αξιοπιστία και η ποιότητα των ιστορικών πληροφοριών για την κατάσταση του εδάφους (για παράδειγμα, επειδή τα αποτελέσματα βασίζονται σε παρωχημένες μεθόδους ή είναι ελλιπή), η πιο ενδεδειγμένη πορεία δράσης είναι η επανάληψη των μετρήσεων.

Στην περίπτωση που ένα μέρος μόνο της εγκατάστασης μπορεί να χαρακτηριστεί ή που δεν υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες για την εκπόνηση βασικής έκθεσης, τότε θα πρέπει να συγκεντρωθούν συμπληρωματικές πληροφορίες ύστερα από έρευνα στον χώρο. Η νέα μέτρηση, πριν από τη λειτουργία ή ως αποτέλεσμα της επανεξέτασης της άδειας, είναι η καλύτερη μέθοδος για τη συγκέντρωση βασικών πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση του εδάφους και των υπόγειων υδάτων.

Στρατηγική δειγματοληψίας

Όταν αποδεικνύεται ότι θα χρειαστούν νέες μετρήσεις, απαιτείται να εξετάζονται οι κατάλληλες στρατηγικές δειγματοληψίας, δηλαδή ο τρόπος με τον οποίο θα λαμβάνονται οι νέες μετρήσεις του εδάφους και των υπόγειων υδάτων. Για την επιλογή της καταλληλότερης στρατηγικής, συνιστάται η επικοινωνία μεταξύ του φορέα της εκμετάλλευσης και της αρμόδιας αρχής.

Επιλεγμένες στρατηγικές δειγματοληψίας θα πρέπει να παρέχουν επαρκή εμπιστοσύνη ότι οι μετρήσεις και οι δειγματοληψίες αντικατοπτρίζουν επακριβώς το πραγματικό επίπεδο ρύπανσης από σχετικές επικίνδυνες ουσίες, ώστε να καταστεί δυνατή η διαπίστωση της τρέχουσας κατάστασης και της κατάστασης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων. Η βασική έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει την προτεινόμενη μέθοδο αξιολόγησης της κατάστασης ρύπανσης του χώρου π.χ. τις στατιστικές δοκιμές που πρέπει να χρησιμοποιούνται καθώς και τυχόν πρότυπα CEN/ISO, ή ελλείψει αυτών, εθνικά πρότυπα που πρέπει να εφαρμόζονται. Κατά την υποβολή των αποτελεσμάτων της βασικής έρευνας, η προσέγγιση για τη δειγματοληψία καθώς και οι αναλυτικές μέθοδοι πρέπει να περιγράφονται επαρκώς στην εν λόγω έκθεση. Συνεπώς, όταν ο χώρος έχει αξιολογηθεί κατά την οριστική παύση των δραστηριοτήτων, θα πρέπει να ακολουθηθεί η ίδια προσέγγιση και είτε οι ίδιες μέθοδοι ή οι μέθοδοι που αποδεδειγμένα παράγουν συγκρίσιμες αναλυτικές επιδόσεις.

Οι στρατηγικές δειγματοληψίας θα πρέπει:

- να επικεντρωθούν σε προσδιορισμένες σχετικές επικίνδυνες ουσίες και στα επικίνδυνα προϊόντα τους αποικοδόμησης και τους μεταβολίτες που πρέπει να αξιολογηθούν όσον αφορά τις φυσικοχημικές ιδιότητες σε σχέση με την πιθανότητα ρύπανσης του εδάφους ή των υπόγειων υδάτων·
- να λάβουν υπόψη τις υδρογεωλογικές και υδραυλικές συνθήκες του χώρου. Κατάλληλα ανάντη/κατάντη σημεία μέτρησης πρέπει να αναθεωρηθούν πριν καθιερωθούν στον χώρο της εγκατάστασης. Η ενδεχόμενη δυναμική όσον αφορά την κατεύθυνση της ροής και τις διακυμάνσεις των υπόγειων υδάτων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τις επιθεωρήσεις των υπόγειων υδάτων·
- να αναγνωρίσουν τον αντίκτυπο των φυσικών παραγόντων και των παραγόντων που συνδέονται με τη διαδικασία και επιδρούν στα δείγματα που λαμβάνονται και στη στρατηγική δειγματοληψίας (τύπος και μέθοδος), στη σύνδεση των ρύπων, την ανομοιογένεια της κατανομής των ρύπων στο έδαφος ή στα υπόγεια ύδατα, τον χειρισμό του δείγματος από τη στιγμή της απόκτησής του και της μέτρησής του και τις μετρήσεις που πραγματοποιήθηκαν μέσα στο εργαστήριο· και
- να διαπιστώσουν εξαρχής τόσο τη σημερινή κατάσταση της ρύπανσης (συμπεριλαμβανομένης της παρελθούσας ρύπανσης) όσο και την ανάγκη για εκτίμηση της ρύπανσης κατά την οριστική παύση των δραστηριοτήτων. Η σαφής χαρτογράφηση και η σήμανση των σημείων δειγματοληψίας προαπαιτούνται.

Συνιστάται είτε μη στοχοθετημένη δειγματοληψία, είτε στοχοθετημένη δειγματοληψία ή συνδυασμός των δύο. Η επιλογή πραγματοποιείται με βάση την τοποθεσία του χώρου, τις συνθήκες και το τοπικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της φύσης και της ποσότητας των ουσιών που πρόκειται να μετρηθούν. Μια περιγραφή των προσεγγίσεων αυτών παρουσιάζεται στη συνέχεια. Όταν προτείνεται μια διαφορετική τεχνική δειγματοληψίας π.χ. πολυδοσική δειγματοληψία, το επίπεδο αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων σε σχέση με μη στοχοθετημένη ή στοχοθετημένη προσέγγιση πρέπει να εξεταστεί τόσο από τον φορέα της εκμετάλλευσης όσο και από την αρμόδια αρχή:

- i) Η στοχοθετημένη δειγματοληψία — εστιάζεται στις ζώνες ύποπτων συγκεντρώσεων ρύπων (σημεία αποθήκευσης, σημεία μεταφόρτωσης ή συναφή σημεία). Όπως με τη μη στοχοθετημένη δειγματοληψία, απαιτείται προηγούμενη απόφαση σχετικά με το ποια πιθανότητα ανίχνευσης απαιτείται, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές δαπάνες.
- ii) Η μη στοχοθετημένη δειγματοληψία — είναι μια τυπική δειγματοληψία, η οποία, με επαρκή πυκνότητα δεδομένων, παράγει σαφείς και απερίφραστες πληροφορίες σχετικά με τις μέσες συγκεντρώσεις της ουσίας και το φάσμα τους. Δεδομένου ότι η προσέγγιση αυτή φαίνεται ότι δίνει μια ακριβή αναπαράσταση ολόκληρου του χώρου χρησιμοποιώντας ενιαία δειγματοληψία από όλη την εγκατάσταση, η επιλογή των σημείων δειγματοληψίας δεν πρέπει να επηρεάζεται από τις εξωτερικές περιστάσεις όπως τα υφιστάμενα κτίρια και η χρήση τους ή οι ύποπτες συγκεντρώσεις ρύπων. Μπορεί να προκύψουν δυσκολίες κατά τη χρήση μη στοχοθετημένης δειγματοληψίας για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις σε σχέση με τις καθιερωμένες δομές, υπηρεσίες και υπηρεσίες κοινής ωφελείας.

Η προσέγγιση αυτή αντιμετωπίζει τον χώρο ως ένα κομμάτι γης που απαιτεί βασικά στοιχεία (δηλαδή ο χώρος αντιμετωπίζεται ως ενιαία οντότητα και η διάταξη της εγκατάστασης ή οι συγκεκριμένοι κίνδυνοι που ενέχουν οι δεξαμενές, η μονάδα επεξεργασίας κ.λπ. δεν χρειάζεται να λαμβάνονται υπόψη). Για την υιοθέτηση μιας τέτοιας προσέγγισης, θα χρειαστεί προηγούμενη απόφαση σχετικά με το ποια θα πρέπει να είναι η πιθανότητα εντοπισμού της ρύπανσης σε κάθε περίπτωση, έχοντας υπόψη τον αναπόφευκτα μεγαλύτερο αριθμό δειγμάτων και τις συναφείς δαπάνες που χρειάζονται για να αυξηθούν οι πιθανότητες.

Αβεβαιότητες που σχετίζονται με τα στοιχεία του εδάφους και των υπόγειων υδάτων

Όσον αφορά τις αβεβαιότητες που σχετίζονται με τα στοιχεία του εδάφους και των υπόγειων υδάτων, τόσο για τη μη στοχοθετημένη όσο και για τη στοχοθετημένη δειγματοληψία, υπάρχουν δύο σημαντικά στοιχεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη:

- i) Συλλογή των βασικών στοιχείων για τα υπόγεια ύδατα: Οι συνθήκες των υπόγειων υδάτων μπορεί να αλλάξουν ταχύτερα από του εδάφους και η ποιότητα των υπόγειων υδάτων υπόκειται σε αλλαγές και διακυμάνσεις που οφείλονται σε παράγοντες έξω από την επιτρεπόμενη διαδικασία, όπως η εποχιακή διακύμανση του επιπέδου και της ποιότητας των υπόγειων υδάτων, άλλες πηγές ρύπανσης, η μετανάστευση μολυσματικών θυσάνων, μεταβολές στο pH ή η μείωση και το δυναμικό οξειδωσης του υδροφόρου ορίζοντα, οι έντονες βροχοπτώσεις κ.λπ. Η δειγματοληψία περισσότερων από ένα συνόλων στοιχείων των υπογείων υδάτων προκειμένου να διαπιστωθεί η κατάσταση (π.χ. μια δέσμη τριμηνιαίων αποτελεσμάτων παρακολούθησης που καλύπτουν περίοδο ενός έτους τουλάχιστον) μπορεί να βελτιώσει σημαντικά την εμπιστοσύνη με την οποία ο φορέας εκμετάλλευσης μπορεί να υποβάλει έκθεση για τη βασική κατάσταση των υπόγειων υδάτων.
- ii) Χρήση των τεχνικών ανάλυσης των στατιστικών στοιχείων για την πρόσβαση στα στοιχεία του εδάφους: Οι στατιστικές μέθοδοι μπορούν να βοηθήσουν στην ποσοτικοποίηση της αβεβαιότητας που συνδέεται με την εκτίμηση του μέσου όρου ή της μέσης συγκέντρωσης ρύπων στο έδαφος και, ως εκ τούτου, να παρέχουν μια πιο ενημερωμένη βάση για τη λήψη αποφάσεων από τους εκτιμητές του χώρου και τις ρυθμιστικές αρχές. Οι μετρούμενες συγκεντρώσεις ρύπων που λαμβάνονται κατά την έρευνα του χώρου μπορούν να συγκριθούν με μια «κρίσιμη συγκέντρωση» που ορίζεται από τον χρήστη ή έναν δείκτη κινδύνου.

Αν πρέπει να χρησιμοποιηθούν στατιστικές μέθοδοι, τότε τα στοιχεία που συγκεντρώνονται κατά τη διάρκεια της έρευνας θα πρέπει να αξιολογηθούν για να είναι κατάλληλα για τον σκοπό αυτόν (π.χ. επαρκή στοιχεία από κατάλληλες τοποθεσίες και βάθι και ομοιόμορφης ποιότητας). Αυτή η προσέγγιση απαιτεί ένα καλά ανεπτυγμένο θεωρητικό μοντέλο, όπως περιγράφεται στο στάδιο 6, το οποίο τροφοδοτεί στη συνέχεια τη στρατηγική δειγματοληψίας που χρειάζεται για τη συγκέντρωση στοιχείων κατάλληλων για τη στατιστική ανάλυση.

Ανάλυση δειγμάτων

Για να διασφαλιστεί η συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων της βασικής έρευνας με εκείνα που λαμβάνονται μεταγενέστερα, θα πρέπει να εφαρμοστούν επικυρωμένες μέθοδοι ανάλυσης (δηλαδή τυπικές και τεκμηριωμένες αποδείξεις ότι η αναλυτική μέθοδος είναι κατάλληλη για το σκοπό για τον οποίο προορίζεται και είναι ακριβής και αναπαραγώγιμη). Εφόσον υπάρχουν πρότυπα CEN ή ISO ή, ελλείψει αυτών, εθνικά πρότυπα, τότε αυτά θα πρέπει να εφαρμοστούν.

Η βασική απαίτηση είναι ότι η αναλυτική απόδοση των μεθόδων που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση της βασικής έκθεσης και την αξιολόγηση του χώρου σε οριστική παύση πρέπει να είναι άμεσα συγκρίσιμη μεταξύ των μεθόδων. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό το πεδίο εφαρμογής και η ανάκτηση του (των) καθοριστικού(-ών) παράγοντα(-ων) στη μέθοδο να είναι άμεσα συγκρίσιμα. Ιδίως δεδομένου ότι η βέλτιστη πρακτική του εργαστηρίου μπορεί να μεταβληθεί με την πάροδο του χρόνου, είναι πρωταρχικής σημασίας να εξασφαλιστεί ότι οι αναλυτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται επαρκώς προκειμένου να χρησιμοποιηθούν οι πληροφορίες για τις μελλοντικές αναλύσεις όπως απαιτείται στο πλαίσιο της οδηγίας BE.

Είναι πιθανό ότι, ύστερα από έρευνα για τη συλλογή βασικών στοιχείων του εδάφους και των υπόγειων υδάτων, μπορεί να χρειαστεί περαιτέρω έρευνα π.χ. αν η έρευνα εντόπισε παρελθούσα ρύπανση (που δημιουργήθηκε ως αποτέλεσμα των επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων ή αλλιώς) που απαιτεί περαιτέρω οριοθέτηση και αποκατάσταση.

Ύστερα από περαιτέρω έρευνα στον χώρο, άλλα θεωρητικά ή επικαιροποιημένα μοντέλα μπορεί να αποδειχθούν απαραίτητα όπως περιγράφεται στο στάδιο 6.

5.8. Στάδιο 8: Εκπόνηση της βασικής έκθεσης

Σκοπός αυτού του σταδίου είναι να συνοψίσει όλες τις αξιολογημένες πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν κατά τα στάδια 1-7 για την εκπόνηση ενιαίας έκθεσης που να προσδιορίζει την κατάσταση ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων από σχετικές επικίνδυνες ουσίες. Η βασική έκθεση θα πρέπει να παρέχει μια ακριβή και σαφή περιγραφή σχετικά με τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της κατάστασης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων, τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν για τη δειγματοληψία και την ανάλυση των υποστρωμάτων και τον τρόπο με τον οποίο τα αποτελέσματα έχουν επαληθευτεί, στατιστικά ή μεθοδολογικά. Θα πρέπει, στην ουσία, να εκδίδει με σαφήνεια μια σειρά ενεργειών που είναι δυνατόν να αναπαραχθούν πλήρως κατά την παύση δραστηριοτήτων στον χώρο μαζί με τα αποτελέσματα, ώστε να καταστεί δυνατή μια ποσοτική σύγκριση. Περιλαμβάνεται κατάλογος σημείων προς έλεγχο στο προσάρτημα του παρόντος εγγράφου για τον σκοπό αυτό.

Όταν δυνητικά ρυπογόνες ουσίες βρίσκονται στη βασική έκθεση θα πρέπει να προσδιορίζεται με ποια στρώματα ή υπόγεια ύδατα συνδέονται και να περιγράφεται η συγκέντρωση, η φύση και η έκτασή τους. Η παροχή σαφούς δήλωσης στην οποία αναφέρεται ποιες σχετικές επικίνδυνες ουσίες δεν είναι παρούσες είναι εξίσου σημαντική με τη δήλωση στην οποία αναφέρεται ποιες ουσίες είναι παρούσες.

Η βασική έκθεση θα πρέπει:

- να παρουσιάζεται σε λογικό και δομημένο μορφότυπο·
- να περιέχει επαρκείς πληροφορίες για τον καθορισμό του πεδίου και των επιπτώσεων της τρέχουσας δραστηριότητας ή των τρεχουσών δραστηριοτήτων που καλύπτονται από την άδεια, συμπεριλαμβάνοντας τις ημερομηνίες για όλες τις σχετικές μετρήσεις του εδάφους και των υπόγειων υδάτων·
- να παρέχει σαφή και ακριβή περιγραφή των μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από την αξιολόγηση καθώς και τη θέση όλων των παρεμβατικών έργων, φρεατίων, γεωτρήσεων και άλλων σημείων δειγματοληψίας σύμφωνα με το τυποποιημένο γεωγραφικό σύστημα αναφοράς·
- να παρέχει σαφή περιγραφή των αναλυτικών τεχνικών που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό των συγκεντρώσεων των επικίνδυνων ουσιών στο έδαφος και τα υπόγεια ύδατα με αναφορά όπου χρειάζεται σε εθνικά ή διεθνή πρότυπα που χρησιμοποιούνται, καθώς και τυχόν υπάρχουσες κατευθυντήριες γραμμές από τα κράτη μέλη κατά τον χρόνο της έρευνας·
- να αναφέρει τις επιστημονικές αβεβαιότητες και τους περιορισμούς της προσέγγισης που ακολουθήθηκε για την κατάρτιση της έκθεσης·
- να περιλαμβάνει όλα τα σχετικά τεχνικά στοιχεία (μετρήσεις, πιστοποιητικά βαθμονόμησης, αναλυτικά πρότυπα, πιστοποιήσεις, χάρτες, καταγραφή δειγματοληψίας κ.λπ.), έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι, σε οριστική παύση, μπορεί να γίνει έγκυρη ποσοτικοποιημένη σύγκριση.

Η μεταβολή στον τύπο, το βάθος και την παρουσίαση των βασικών εκθέσεων μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων που καλύπτονται από την οδηγία ΒΕ είναι αναμενόμενη και αποδεκτή, εφόσον παραμένει δυνατόν να προσδιοριστεί επαρκώς η κατάσταση ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων υδάτων από σχετικές επικίνδυνες ουσίες την περίοδο που καταρτίζεται η έκθεση.

Προσάρτημα

Βασική έρευνα και έκθεση ελέγχου των σημείων**ΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΕΙ ΑΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ**

Προσδιορισμός των επικίνδυνων ουσιών που χρησιμοποιούνται, παράγονται ή ελευθερώνονται στην εγκατάσταση

Αξιολόγηση προκειμένου να εντοπιστούν οι επικίνδυνες ουσίες που είναι ικανές να προκαλέσουν ρύπανση στο έδαφος ή τα υπόγεια ύδατα (σχετικές επικίνδυνες ουσίες)

Προσδιορισμός της δυνατότητας των σχετικών επικίνδυνων ουσιών να προκαλέσουν πράγματι ρύπανση

Προσδιορισμός τυχόν πιθανών πηγών ρύπανσης στο παρελθόν

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ**Υπάρχοντα στοιχεία**

Συναφή σχέδια της εγκατάστασης (όρια και καιρία σημεία ενδιαφέροντος)

Επανεξέταση και περίληψη των προηγούμενων εκθέσεων, με αναφορές στις εκθέσεις

Περίληψη τυχόν εκτίμησης κινδύνου που πραγματοποιήθηκε στον χώρο της εγκατάστασης και είναι σημαντική για τη συλλογή βασικών στοιχείων

Έρευνα του χώρου

Το σκεπτικό για την έρευνα — μπορεί να περιλαμβάνει κατάλογο των πιθανών πηγών ρύπανσης που σχετίζονται με κάθε προτεινόμενη τοποθεσία της έρευνας

Περιορισμοί που εφαρμόζονται στην επιλογή των σημείων του χώρου που θα ερευνηθούν

Μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τον σχηματισμό διερευνητικών οπών π.χ. γεωτρήσεις, ανιχνευτικά φρεάτια, παράθυρο δειγμάτων

Μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή, τη διατήρηση και τη μεταφορά των δειγμάτων στο εργαστήριο αναλύσεων

Δειγματοληψία & παρακολούθηση

Σκεπτικό για τη στρατηγική δειγματοληψίας π.χ. σε περίπτωση στοχοθετημένου σκεπτικού, αιτιολόγηση των στόχων· σε περίπτωση μη στοχοθετημένου σκεπτικού, αιτιολόγηση της περιοδικότητας και της επιλογής των σημείων

Περιγραφή και επεξήγηση των προγραμμάτων παρακολούθησης για τα υπόγεια και τα επιφανειακά ύδατα

Λεπτομέρειες της παρακολούθησης και της δειγματοληψίας που περιλαμβάνει περιοχές, βάθη, συχνότητες

Ανάλυση

Σκεπτικό της επιλογής των αναλυτικών μεθόδων

Περιγραφή και εκτέλεση των μεθόδων ανάλυσης

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ & ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Περιγραφή των συνθηκών που επικρατούν στον χώρο, συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών των υπόγειων και των επιφανειακών υδάτων

Συνοπτικοί πίνακες χημικών αναλύσεων και παρακολούθησης του χώρου

Περιγραφή του τύπου, της φύσης και της χωρικής κατανομής της μόλυνσης, κατά περίπτωση με τα σχέδια

Ανάλυση των στοιχείων και συναγωγή αντιπροσωπευτικών συγκεντρώσεων για επιμέρους ρύπους σε κατάλληλο επίπεδο σημασίας

Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της έρευνας στον χώρο με βάση το σχέδιο του θεωρητικού μοντέλου

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ)

Σχέδιο που να δείχνει σημεία δειγματοληψίας και παρακολούθησης

Περιγραφή των έργων στον χώρο και επιτόπιες παρατηρήσεις

Διερευνητική γεώτρηση, καταγραφή των δειγμάτων ή των γεωτρήσεων

Λεπτομέρειες της ζώνη απόκρισης και άλλες κατασκευαστικές λεπτομέρειες των εγκαταστάσεων παρακολούθησης των γεωτρήσεων

Αποτελέσματα της παρακολούθησης

Περιγραφή των δειγμάτων που υποβάλλονται σε ανάλυση

Τα σχετικά στοιχεία ποιοτικού ελέγχου/διασφάλισης ποιότητας — μπορεί να περιλαμβάνουν διαπιστεύσεις του προσωπικού, πιστοποιητικά βαθμονόμησης του εξοπλισμού, διαπιστεύσεις εργαστηρίου (εθνικά και διεθνή πρότυπα)

Εργαστηριακές αναλυτικές εκθέσεις, συμπληρωμένες σύμφωνα με τα αντίστοιχα στοιχεία ποιοτικού ελέγχου/διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών διεθνών αναλυτικών προτύπων ή προτύπων μεθόδου δοκιμών

Αλυσίδα φύλαξης αρχείων για τη δειγματοληψία και τη συλλογή δεδομένων